

BIBLIOTEKPLAN 2010 – 2020

Temaplan for Ullensaker bibliotek

Vedtatt 6. desember 2010

INNHold

1.	FORORD	s.3
2.	SAMMENDRAG	s.4
2.1	Bibliotekplanens oppbygning	s.4
2.2	Bibliotekets hovedutfordringer	s.4
2.3	Bibliotekplanens visjon, målsetting og strategier 2010 – 2020	s.5
3.	INNLEDNING	s.6
3.1	Formål med bibliotekplanen	s.6
3.2	Planprosess	s.7
3.3	Planforutsetninger	s.7
	Vekst	s.7
	Internasjonale føringer	s.7
	Nasjonale føringer – lovverk	s.8
	Nasjonale føringer – andre	s.8
	Organisering – nye samarbeidsformer	s.9
	Kommunale føringer	s.10
4.	STATUS	s.11
4.1	Nøkkeltall og Kostratall	s.13
4.2	Organisering	s.16
4.3	Bibliotekplan 1998 – Biblioteket tar deg høyere	s.16
5.	UTVIKLINGSTREKK OG HOVEDUTFORDRINGER	s.17
5.1	Samfunn	s.17
5.2	Brukere	s.18
5.3	Medarbeidere	s.20
5.4	Økonomi	s.20
6.	HANDLINGSPLAN 2010 – 2020	s.22
6.1	Samfunn	s.23
6.2	Brukere	s.25
6.3	Medarbeidere	s.27
6.4	Økonomi	s.27
6.5	Oppsummering mål og tiltak 2010 – 2020	s.28
7.	VEDLEGG	s.30

Kap 1 FORORD

Kunnskaps-, kultur- og møteplassen – tilgjengelig, attraktiv og utviklende!

Nye behov og utfordringer i samfunnsutviklingen generelt og for Ullensaker som vekstkommune spesielt, gjør det nødvendig å se på Ullensaker bibliotek sin rolle og oppgave i dagens og fremtidens samfunn. Det er behov for å stadfeste bibliotekets status i Ullensaker kommune i årene som kommer.

Med denne bakgrunn er det viktig å belyse de fremtidige mulighetene bibliotekene gir, både som en samlingsplass og kunnskapsformidler. Bibliotekets viktigste utfordring er å være godt forberedt på å møte den store og varierte befolkningsveksten i Ullensaker, samt ivareta de nye utviklingstrekk og trender vi ser befestet seg i samfunnet forøvrig. Den rivende utvikling man ser innenfor elektroniske media er viktig å forstå, slik at den kan imøtekommes på en proaktiv måte.

Ullensaker kommune ønsker å være en pådriver i utviklingen av bibliotektiltjenesten. For å sikre en god fremtidsrettet bibliotektiltjeneste vil det kreve at Ullensaker har kompetente ressurser som kan ivareta og implementere de nødvendige endringer som beskrevet, slik at Ullensaker bibliotek blir til nytte for alle våre innbyggere.

Frihet, fremgang og utvikling i samfunnet og for den enkelte er grunnleggende menneskelige verdier. Disse mål kan bare nås dersom godt opplyste borgere er i stand til å utøve sine demokratiske rettigheter og delta aktivt i samfunnslivet. En tilfredsstillende utdanning og fri og ubegrenset tilgang til kunnskap, tenkning, kultur og informasjon er forutsetninger for en konstruktiv deltakelse og for demokratiets utvikling”.

(IFLA/UNESCO manifest om folkebibliotek 1994)

Hilsen
Ketil Nordengen
Leder Hovedutvalg Skole, Barnehage og Kultur

Kap 2 SAMMENDRAG

2.1 Bibliotekplanens oppbygning

Den foreliggende Bibliotekplanen viderefører noen av retningene i Bibliotekplanen fra 1998, men har en annen oppbygning og innlemmer nye trender, føringer og meldinger for bibliotekfeltet.

Foruten forord og sammendrag er den nye planen delt i 5 hoveddeler:

- Innledning med formål og bakgrunn for planen (Kap. 3)
- Status for Ullensaker bibliotek (Kap. 4)
- Utviklingstrekk og hovedutfordringer for Ullensaker bibliotek (Kap. 5)
- Handlingsplan for Ullensaker bibliotek 2010 – 2020 (Kap. 6)
- Vedlegg (Kap.7)

Det er tatt utgangspunkt i bibliotekets status i dag, utfordringer og utviklingstrekk og på bakgrunn av disse formulert forslag til visjon, strategier, mål og tiltak. Det er lagt vekt på sammenheng mellom visjon, strategier, målsetting og tiltak. Føringer i Bibliotekreform 2014, Stortingsmelding nr 23 (2008 – 2009) – Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid (Bibliotekmeldingen), samt Kommuneplan for Ullensaker 2008 – 2020 er inkludert.

Ullensaker kommune innførte i 2006 Balansert målstyring – BMS som styringsverktøy. Bibliotekplanens kap. 5 Utviklingstrekk og hovedutfordringer og kap. 6 Handlingsplan 2010 – 2020 ses i relasjon til de fire valgte fokusområdene i BMS; samfunn, brukere, medarbeidere og økonomi og har mål og tiltak knyttet til hvert område.

Bibliotekplanen strekker seg over 10 år, et langt tidsperspektiv tatt i betraktning den hurtige endringen i samfunnet. Planen legger til rette for utvikling og åpner for handlingsrom for å kunne gripe mulighetene og håndtere utfordringene som kommer.

2.2 Bibliotekets hovedutfordringer

Stortingsmelding nr. 23 (2008 – 2009) - Bibliotekmeldingen fremmer biblioteket i en digital tid som:

- Kunnskapssted
- Møteplass
- Kulturarena

Bibliotekreform 2014 trekker frem 3 trender for bibliotekene fremover:

- Informasjon som kan digitaliseres blir digitalisert
- Betydningen av kunnskap og behovet for fornyelse av kunnskap øker
- Norge blir i økende grad et flerkulturelt samfunn

Å videreutvikle Ullensaker bibliotek i henhold til disse områdene og sett i lys av en sammensatt, høy befolkningsvekst og rask utvikling i kommunen, blir hovedutfordringen for bibliotekfeltet i Ullensaker i årene som kommer.

Planen belyser disse utfordringene knyttet til følgende 4 fokusområder i Balansert målstyring:

- Samfunn
- Brukere
- Medarbeidere
- Økonomi

2.3 Bibliotekplanens visjon, målsetting og strategier 2010 – 2020

Ullensaker Kommuneplans visjon

Vekstkommunen – tilgjengelig, attraktiv og handlekraftig!

Bibliotekplanens visjon

Kunnskaps-, kultur- og møteplassen,
tilgjengelig, attraktiv og utviklende!

Overordnet mål

Ullensaker bibliotek skal være robust, moderne og omstillingsdyktig og tilby gode bibliotektenester

Hovedmål

Ullensaker bibliotek skal:

1. Være en av demokratiets grunnpilarer og en offensiv og moderne samfunnsaktør
2. Bidra til kunnskapsutvikling, leselyst, opplevelse, identitet og tilhørighet
3. Være en inspirasjonskilde til egenaktivitet, egen utvikling og samhandling

Strategier

Ullensaker bibliotek skal:

1. Bestå av hovedbibliotek på Jessheim og avdeling på Kløfta
2. Sikre informasjonstilgangen i ytringsfrihetens og demokratiets ånd
3. Være tilgjengelig
4. Være en tydelig og naturlig medspiller i samfunnslivet, en driftig, aktiv og offensiv dynamo for region Øvre Romerike og for sentrumsutviklingen på Kløfta og Jessheim
5. Ha et internasjonalt perspektiv
6. Være opplevelsessenter, fysisk og virtuelt: utfoldelse, refleksjon, kunnskapstilegnelse og nettverksbygging
7. Videreutvikle sterkere samarbeidsformer mellom barnehagene, skolene og andre kunnskaps- og kulturaktører
8. Videreutvikle samarbeidsformer mellom andre bibliotek og ulike forvaltningsnivå
9. Bevare og dokumentere lokalsamfunnets historie og kultur

Kap 3 INNLEDNING

3.1 Formål med bibliotekplanen

Bibliotekplan 2010 – 2020 skal:

- Gi tydelig retning for utviklingen av Ullensaker bibliotek de neste ti år
- Være kommunens verktøy for utøvelse av kommunens rolle som bibliotekeier
- Være lett tilgjengelig og informativ

- Være temaplan innenfor kommunens plansystem
- Rulleres hvert 4. år med vekt på strategier og handlingsplaner

Gjennom biblioteket skapes det tilhørighet, nettverk og identitet i en kommune i vekst og endring, en viktig faktor for hele befolkningens liv og virke. Det er avgjørende at Bibliotekplanen fungerer etter ovenstående intensjoner. Kulturenheten har overordnet ansvar for oppfølging av planen.

3.2 Planprosess

Arbeidet med bibliotekplanen har pågått i 2009 og 2010. Biblioteksjef har utformet planen i nært samarbeid med en arbeidsgruppe i biblioteket bestående av bibliotekar med fagansvar for IKT og katalog, bibliotekar med fagansvar for barn og unge, pedagog med ansvar for markedsføring og bibliotekar/leder for Kløfta bibliotek.

Vedtatt planprogram for temaplanen er fulgt opp med følgende utredninger:

- Prognose for befolkningsutviklingen i Ullensaker
- Oversikt over bibliotek-/mediesituasjonen ved kommunens skoler, barnehager og institusjoner
- Brukerundersøkelser/tilbakemeldinger fra brukere av biblioteket på kvalitet, innhold, videreutvikling, kompetansebehov og ressursbehov som følge av utvidet åpningstid/økt tjenesteomfang

I tillegg har Barn og unges herredsstyre kommet med innspill til planen.

Planen ble sendt på høring til enhetsledere for skolene, barnehagene og Voksenopp-læringen, samt til leder for Frivilligsentralen, biblioteksjefene på Øvre Romerike, utvalgte biblioteksjefer i Akershus og til fylkesbiblioteksjef i Akershus.

3.3 Planforutsetninger

Elleve år har gått siden Ullensaker bibliotek sin forrige plan ble vedtatt i 1998. Mange nye forutsetninger, rammebetingelser, trender og behov er kommet til og er inkludert i planen.

Vekst

Som vekstkommune opplever Ullensaker omfattende endringer på kort tid. Stor innflytting gir en mangfoldig befolkning som stiller nye og høye krav til tjenestetilbudet. Biblioteket skal yte tjenester til alle aldersgrupper og til et stadig større kulturelt mangfold. Biblioteket skal sørge for informasjon, kunnskap, opplevelser og være møteplass med lav terskel for alle.

Internasjonale føringer

International Federation of Library Associations and Institutions – IFLA

Organisasjonen utarbeidet i 1994 Manifest om folkebibliotek i verden. Manifestet gir uttrykk for UNESCOs tro på folkebiblioteket som en levende kraft for utdanning, kultur og informasjon og som et vesentlig element i arbeidet for å fremme fred og åndelig utvikling og velferd blant mennesker.

IFLA har også utarbeidet egne retningslinjer for bl.a. barnebibliotekarbeid som har som formål å fremme barnebibliotek-tjenester av høy kvalitet i alle land, for bibliotek-tjenester for ungdom og for det flerkulturelle biblioteket. IFLAs flerkulturelle bibliotek-

manifest er bifalt av Intergovernmental Council for UNESCO's Information for All Programme i 2008.

Nasjonale føringer - lovverk

Lov om folkebibliotek av 20. desember 1985 nr. 108

Loven legger klare føringer for bibliotekdrift i Norge. I § 1 Målsetting sies det:
"Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Virksomheten skal være utadrettet, og tilbudene skal gjøres kjent. Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem".

§ 4 pålegger alle kommuner å ha et folkebibliotek og § 5 sier at alle kommuner skal ha fagutdannet biblioteksjef.

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Opplæringslova)

Den sier bl.a. at *"Opplæringa i grunnskolen og den vidaregåande opplæringa skal fremje menneskeleg likeverd og likestilling, åndsfridom og toleranse, økologisk forståing og internasjonalt medansvar.*

Opplæringa skal leggje eit grunnlag for vidare utdanning og for livslang læring og støtte opp under eit felles kunnskaps-, kultur- og verdigrunnlag og eit høgt kompetansenivå i folket".

Lov om offentlig styresmakters ansvar for kulturverksemd (Kulturlova)

Lovens formål: *"Å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk".*

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne

(Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven)

Lovens formål: *"Å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven skal bidra til nedbygging av samfunns-kapte funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes".*

Nasjonale føringer - andre

Bibliotekreform 2014

Reformen ble utformet i 2006 etter mandat gitt av Kultur- og kirke departementet og daværende Utdannings- og forskningsdepartementet til direktoratet ABM-utvikling.

Mandatet var i hovedsak: *"Å gjennomføre eit utgreiingsarbeid om sentrale problemstillinger på bibliotekområdet".* Bibliotekutredningen samler seg om tre satsingsområder:

- Innhold og tjenester
- Struktur og organisering
- Kompetanse og forskning

Reformen inneholder strategi- og tiltaksplan som forutsetter ekstra statlige bevilgninger.

Stortingsmelding nr. 23 (2008-2009) Bibliotek - kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid (Bibliotekmeldingen)

Meldingen er utgitt i 2009 og inneholder en satsing på bibliotekene i perioden 2010-2014. Hovedformålet er: *"Å utvikle robuste og omstillingsdyktige bibliotek som kan tilby alle innbyggjarane betre bibliotektenester". "Dette er ei viktig oppgåve som ikkje minst handlar om å styrkje og vidareutvikle ein offentleg møteplass for kultur- og kunnskapsformidling, tufta på demokrati og ytringsfridom".*

Meldingen har som mål å stimulere til en organisatorisk utvikling av bibliotek-tjenestene på lokalt og regionalt nivå. Videre omfatter den statlige satsingen på bibliotekfeltet flere konkrete initiativ og ses i nær tilknytning til Stortingsmelding nr. 24 (2009-2009) Nasjonal strategi for digital bevaring og formidling av kulturarv (Digitaliseringsmeldingen).

Bibliotekmeldingen retter et klart fokus på bibliotekenes samfunnsoppdrag. Kunnskap og utdanning skal være tilgjengelig for alle. Bibliotekene skal forvalte, bevare, fornye, stimulere fantasien, sette i gang kreative prosesser, fysiske læringsarenaer, styrke og formidle norsk skriftkultur og litteratur, styrke leseopplæring, kompetanse, medvirke til å utvikle demokratiet og ytringsfriheten, legge til rette for at alle kan velge et aktivt liv ut fra personlige forutsetninger og biblioteket som sosial prosessmedvirker er alle stikkord for bibliotekenes samfunnsoppdrag. Meldingen sier i innledningen flg: *"Samfunnsrolla til biblioteka ligg i skjæringspunktet mellom kulturpolitikk, utdanningspolitikk og ein politikk for å styrkje demokratiet.* Bibliotekmeldingen må ses i nær sammenheng med Bibliotekreform 2014.

Meldingen har også fokus på skolebibliotekutvikling. St.meld.nr.31 Kvalitet i skolen (2007-2008) og St.meld.nr.23 Språk bygger broer (2007-2008) legger begge opp til satsing på å bedre elevenes lesing. Utdanningsdirektoratet har på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet utviklet et forslag til nasjonalt program for skolebibliotek med start i 2009 og varighet i fire år. Folkebiblioteket vil være en naturlig samarbeidspartner i dette arbeidet.

Organisering - nye samarbeidsformer

De siste 10-15 årene har folkebiblioteksektoren vært vitne til mange nedleggelse av små bibliotekfilialer. Mange av disse har hatt en svært redusert funksjon og nytteverdi sett i forhold til ressursbruk. Mange kommuner har valgt å satse på større enheter med et kvalitetsmessig bedre totaltilbud. Det har vært mye diskusjon rundt slike nedleggelse. Et motargument har vært, og er fortsatt, at det er viktig med tilbud der folk bor.

Utredningen Bibliotekreform 2014 inneholder nye og spennende tanker for biblioteksektoren framover. Blant annet lanseres konsolideringstanken for denne sektoren etter mønster av museumssektoren. I dette ligger det et forslag om tvangs-sammenslåing av mindre bibliotekenheter. Dette har gitt grunnlag for mye uro rundt særlig de små folkebibliotekenes framtid. Konsolideringstanken er imidlertid en interessant tanke. Den behøver ikke bety nedleggelse av små bibliotek, men kan i stedet invitere til andre og nye organiseringsformer i kommunene og mellom kommuner. Også for Ullensaker og de små omkringliggende kommunene kan en slik tanke være av interesse.

I Bibliotekmeldingen (2009) har man imidlertid gått bort fra konsolideringstanken i form av nedleggelse og tvangssammenslåing. I stedet legges det stor vekt på frivillige samarbeidsformer, det å finne *"gode og tenlege løysingar for å utnytte dei samla bibliotekressursane slik at folk får eit godt bibliotektilbod"*. I meldingen sies det at *"Det skal framleis vere eit fast bibliotektilbod med minst eitt fysisk bibliotek i kvar kommune, men det faglege ansvaret for å utvikle og fornye biblioteka krev ei sterkare organisering som omfattar tilbodet i fleire kommunar"*. Videre sies det at *"Departementet vil stimulere til forpliktande interkommunalt samarbeid og samordningsløysingar i biblioteknettverket lokalt og regionalt"*.

I en tid som er sterkt preget av elektroniske hjelpemidler og kommunikasjonsformer er det nødvendig å understreke behovet for fysiske møteplasser for aktive mennesker. Bibliotekene har her en særdeles viktig funksjon å fylle. Også sett i lys av samarbeidstanken kan en samordning av bibliotek tjenester bety en bedre ressursutnyttelse samtidig som man kan opprettholde møteplassen, men eventuelt i en annen form enn i det tradisjonelle biblioteket.

Kommunale føringer

Sentrale planer for Ullensaker kommune gir tydelige signaler om hvilket samfunnsansvar som hviler på biblioteket.

Kommuneplan Ullensaker 2008 – 2020

Hovedmål for planen er å *"utvikle bærekraftige bysamfunn og tettsteder"* og å *"tilby innbyggerne velfungerende tjenester tilpasset befolkningen"*. Kapittel 3.4 omhandler Kultur og det fremheves spesielt at *"Kultur er en del av kommunens infrastruktur, og finnes der menneskene lever"*, og *"Kulturperspektivet fremgår i all kommunal planlegging"*.

Barnehageplan 2008 – 2020

Planen inneholder 7 overordnede mål for barnehagene i Ullensaker som alle kan relateres til bibliotekvirksomhet. Stikkord er for eksempel inkludering, utvikling, kunnskap, læring, sosial læring, muligheter og glede.

Skoleplan 2008 – 2020

Planen inneholder 8 overordnede mål for Ullensakerskolen som alle kan relateres til bibliotekvirksomhet. Stikkord er for eksempel godt oppvekstmiljø, ferdigheter, aktive deltakere, læringsmiljø, dialog og kompetanse.

Kulturminnevernplan 2008 – 2012

Planens visjon er at kulturminner og kulturmiljøer skal bidra til identitet, tilhørighet, opplevelse og verdiskaping i Ullensaker. Den inneholder 4 hovedmål som alle kan relateres til bibliotekvirksomhet.

Universell utforming: Pilotkommunesatsningen BU 31, sluttrapport, 2005 - 2008

Ullensaker er en av pilotkommunene i Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Kommunens prosjekt har to hovedmål der essensielle stikkord er velfungerende lokalsamfunn, likeverdig mulighet for aktiv deltakelse, økt kompetanse og bevissthet hos ansatte, utbyggere og innbyggere i kommunen.

Byplan Jessheim 2025

Byplan Jessheim, vedtatt i 2006 sier i sin visjon at byen Jessheim skal være en arena for aktiviteter og en møteplass. Et moderne og velfungerende bibliotek hører til i et slikt bybilde.

Bibliotekplan 1998 – Biblioteket tar deg høyere.

Mye har skjedd disse årene som nødvendiggjør endring av visjon, strategier, mål og tiltak i den nye Bibliotekplanen.

Kap 4 STATUS

Ullensaker bibliotek består av to store bibliotek, henholdsvis på Jessheim og Kløfta. Biblioteket er det ca. 30. største i Norge mht innbyggertall i kommunen. Det har moderne bibliotekdrift og må regnes som en av de større aktørene nasjonalt. Som bibliotekeier har kommunen utviklet høy bibliotekfaglig kompetanse, hvilket legger gode forutsetninger for videre og ny utvikling av fagområdet. Samarbeid med interne og eksterne aktører er en naturlig og essensiell del av virksomheten.

Både på Jessheim og Kløfta fremstår bibliotekene som nye, moderne og med et høyt aktivitetsnivå. I kommunens brukerundersøkelser oppnår biblioteket meget høy score, likeledes på kommunens årlige arbeidsmiljøundersøkelse. Ullensaker bibliotek kjennetegnes i dag ved:

- En levende og aktuell mediesamling for alle brukergrupper
- Fysisk og/eller virtuell tilgjengelighet for alle brukere
- Medarbeidere med høy og aktuell faglig kompetanse
- Status som senter for opplevelse, kunnskaps- og informasjonsinnhenting
- Stimulerer til både egenaktivitet og ettertanke
- Er en selvfølgelig aktør og arena i samfunnsutviklingen
- Er i forkant innen elektronisk bibliotekutvikling
- Fører en strategisk kompetanseutviklingspolitikk
- Har et ansvar innen regional bibliotekvirksomhet

1. mars 1999 fikk Jessheim bibliotek status som kommunens nye hovedbibliotek og flyttet inn i tidsriktige og flotte lokaler i det nybygde Ullensaker kulturhus, lokalisert midt i Jessheim sentrum med gåavstand til parkeringsplass, tog og buss. De nye lokalene åpnet for varierte og mangfoldige aktiviteter. Kløfta bibliotek ble omgjort til avdelingsbibliotek i trivelige lokaler midt i Kløfta sentrum.

Økonomi

Ullensaker bibliotek fikk ved etableringen av nytt hovedbibliotek i 1999 et driftsbudsjett tilpasset forventet aktivitetsnivå. I de ti årene som har gått har driftsbudsjettet ikke økt i takt med befolkningsvekst og nye oppgaver. Innkjøp av nye medier må foretas etter nøye vurdering og er for knapt i forhold til etterspørsel. Dette medfører ventelister på mange populære bøker. Stor etterspørsel av medier fra skolene bl.a.

som følge av økt samarbeid om leseopplæring og 1. klassebesøk, har ført til mangel på relevante barne- og ungdomsbøker alt i alt.

Elektronisk utvikling

Nye elektroniske medie- og kommunikasjonsformer er kostnadskrevende å følge opp og investere i. Det er ønskelig med flere spesialdatabaser, bl.a. for bilder, e-bøker, lesebrett, lyttestasjon for musikk, alarmsystem for medier, m.m. Slikt er kostbart i innkjøp, og i noen tilfeller påløper også årlige drifts- og serviceavtaler.

Kompetanse

Sett i lys av en mangfoldig utvikling må Ullensaker bibliotek ha framtidsperspektiv i fokus. Raske nyvinninger og endringer betyr behov for en like rask utvikling av kompetanse. Biblioteket preges av stor vilje og evne til egenutvikling. Ved ledige stillinger de senere år har det blitt ansatt medarbeidere med ny og annen nødvendig kompetanse, bl.a. innen markedsføring og pedagogikk. Det er konstant behov for å utvikle egen kompetanse parallelt med tilføring av nye kompetanseområder. Nye stillinger kan ses i sammenheng med nye samarbeidsformer med andre aktører, f.eks. skolene, kulturskolen og barnehagene.

Aktiviteter

Biblioteket tilbyr mange aktiviteter som gir gode opplevelser, kunnskap og informasjon. For eksempel forfatterbesøk, musikk, lesestund, bok-kaffe for voksne, Lucia-feiring, aktivitetsdager for barn i forskjellige sammenhenger, Internasjonale dager, stemmegiving ved valg, m.m. Språkstimulering og språkopplæring er andre stikkord. Bibliotekene benyttes til avkobling, skolearbeid og aktiv informasjonsinnhenting.

Arrangementene planlegges og utføres i egen regi og i samarbeid med interne enheter/avdelinger, tredje sektor og privat næringsliv. Ullensaker kulturskole, Ullensaker kulturhus, Ullensaker kino, barnehagene og grunnskolene i kommunen er nære samarbeidspartnere.

Bibliotek-/mediesituasjonen ved kommunens skoler, barnehager, institusjoner

Vedlegg 5 inneholder oversikt over situasjonen ved kommunens grunnskoler. Det er ønskelig med en generell opprusting/satsing på skolenes bibliotek og bibliotek-tjenester. Samarbeidet mellom bibliotek og skolene er godt og vil videreføres og utvikles.

Kommunens barnehager har ikke egne bibliotek, men boksamlinger som benyttes aktivt og bevisst i det daglige arbeidet. Samarbeidet med biblioteket er godt og vil bli videreført og utviklet.

Det er etablert en samling med tilrettelagt litteratur for lesesvake ved Jessheim bibliotek. Samarbeid med Ullensaker Røde Kors - Besøktjenesten om lesetilbud for eldre ved et av kommunens Bo- og aktivitetssentre er etablert. Så langt har det ikke vært kapasitet til å opprette tilsvarende ved de øvrige Bo- og aktivitetssentrene.

Det sømløse bibliotek

Både i Bibliotekreform 2014 og i Bibliotekmeldingen understrekes den digitale utviklingen som et av flere hovedsatsingsområder der videreutvikling av et sømløst biblioteknettverk for hele landet står sentralt. Nettverket er allerede godt utbygd og i gang, med de

konsekvenser dette medfører for det enkelte bibliotek mht utlån til og innlån fra bibliotek i hele Norge. Selvbetjening der lånerne fra sin egen pc kan bestille det de måtte ønske fra hvor som helst i landet til avhenting i det lokale biblioteket, har tatt helt av. I Akershus er det etablert en grei, men kostnadskrevenende transportordning mellom bibliotekene. En sømløs bibliotekstjeneste medfører flere og nye arbeidskrevende oppgaver og rutiner for bibliotekansatte og behov for en større medie-samling. Stikkord for konsekvensene er nye arbeidsoppgaver, logistikk, mediebestand og kostnader. Bibliotekene kan ikke unndra seg plikten til å delta i dette samarbeidet, jfr. rettskilde Lov om folkebibliotek 1985, §1.

Kløfta bibliotek – Jessheim bibliotek

Begge bibliotekene i Ullensaker er store sentrumsbibliotek med gode åpningstider i områder med planer for by- og tettstedsutvikling. Skal bibliotekene være like mht innhold og tilbud? Eller bør det være en differensiering mht medietilbud, målgrupper og aktivitetstilbud? Forutsetningen må være at kommunen fortsatt skal ha store bibliotek både på Jessheim og Kløfta. Det er naturlig at Jessheim bibliotek, med sin sentrale plassering i Ullensaker kulturhus i regionsenteret Jessheim, fortsatt skal inneha sin hovedbibliotekstatus, og at dets allsidige tilbud føres videre og utvides i tråd med samfunnets utvikling.

4.1 Nøkkeltall og Kostratall

Åpningstid og antall årsverk

KOSTRATALL pr 12.10.2010 (Fra gr. 13)

	SKI	HAMAR	LILLEHAMMER	ULLENSAKER
Antall innbyggere i kommunen	27600	30000	27000	29500
Åpningstid pr uke totalt	55	84	36	67
Antall årsverk totalt ved biblioteket	10,55	17	8,75	9,33
Antall innbyggere pr. årsverk i biblioteket	2616	1764	3085	3162

En av årsakene til ulikt omfang på åpningstiden i sammenliknbare bibliotek fra gr. 13 i KOSTRA-systemet er hvorvidt bibliotekene har filial i tillegg til hovedbiblioteket og størrelsen på denne. Ski bibliotek har en liten filial, Hamar og Ullensaker bibliotek har en stor filial hver og Lillehammer bibliotek har kun ett hovedbibliotek. Ullensaker og Hamar er tilnærmet like i innbyggertall og har hver sin store filial i tillegg til hovedbiblioteket. Hamar kommune har 17 timer mer åpent pr. uke enn Ullensaker, hvilket tilsvarer 25%.

Før stillingsstoppen i 2002 som for biblioteket resulterte i kutt med 3 hele stillinger, var åpningstiden ved Ullensaker bibliotek 80 timer pr. uke, d.v.s. nesten tilsvarende

åpningstid som Hamar bibliotek har i dag. Pr. oktober 2010 er 80% stilling tilbakeført og åpningstiden er 67 timer pr. uke.

Tabellen viser at Ullensaker bibliotek har høy åpningstid i forhold til antall årsverk. 9,3 stillinger og 67 timer åpent bibliotek pr uke i Ullensaker mot Hamar som har 80 timer åpent pr. uke og 17 årsverk. Likeledes sammenliknet med Lillehammer som har 8,75 årsverk, men bare 36 timer åpent pr. uke.

Tallene viser at utnyttelsesgraden av ansatte ved Ullensaker bibliotek til å holde maksimalt åpent er svært høy sammenliknet med de andre bibliotekene. Det er også Ullensaker som har flest innbyggere pr. årsverk i biblioteket. Begge forholdene vitner om effektiv ressursbruk i Ullensaker.

Utlån og besøk

Siden nyetableringen i 1999 har Ullensaker bibliotek hatt en jevn vekst i utlån, besøk, aktiviteter og tilbud for alle aldersgrupper.

Utlån medier	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
Totalt	90277	108484	98534	97351	105693	111263	120000
Besøk	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
Totalt	68795	96500	98363	110386	116000	157000	160000

Nedgang i utlånstall i årene 2002 og 2004 skyldes redusert åpningstid pga stillingskuttet på 300 %.

Kommunens innbyggertall og etterspørsel etter tjenester har vokst sterkt disse årene. Veksten er ikke kompensert i form av flere personalressurser. Ressurser til innkjøp av utlånsmedier er kun styrket med 100 000 kr som engangstiltak i 2008.

Mediebestand

Biblioteket legger stor vekt på å ha en levende mediesamling som hele tiden er i aktiv bruk. Den totale mediebestanden har over mange år vært holdt stabilt på ca 65000 enheter. D.v.s. den er ikke økt i takt med befolkningsvekst og økt bruk av biblioteket.

Kostratall

Tabellen nedenfor viser noen utvalgte tall for 2007, 2008 og 2009 for sammenliknbare bibliotek i kommunegruppe 13 etter KOSTRAS inndeling. D.v.s. kommuner med folketall 25000-30000.

2009	Budsjett 2010 medier I hele 1000	Regnskap 2009 medier pr. innb.	Utlån 2009bøker pr. barn	Utlån 2009 bøker pr. voksen	Utlån 2009 medier totalt pr. innbygger	Besøk 2009 pr. innbygger
Ullensaker	530	24,70	7,29	1,87	4,29	5,7
Moss	547	17,89	5,77	2,17	4,54	4,2

Halden	440	15,60	5,20	2,01	3,61	4,0
Ski	554	24,69	10,91	2,53	4,29	5,7
Hamar	843	33,21	17,73	3,30	8,64	6,8
Gjøvik	726	32,01	6,27	2,08	4,03	3,7
Lillehammer	755	29,31	8,98	2,86	5,63	5,7
Ringerike	420	15,52	6,7	1,88	3,48	3,9
Horten	791	36,0	10,35	3,72	7,21	6,9
Akershus	12 427	25,96	7,89	2,29	5,21	4,9
Norge	136 057	29,72	8,59	2,43	5,24	4,6

2008 Kommuner	Budsjett 2009 medier I hele 1000	Regnskap 2008 medier pr. innb.	Utlån 2008 bøker pr. barn	Utlån 2008 bøker pr. voksen	Utlån 2008 medier totalt pr. innbygger	Besøk 2008 pr. innbygger
Ullensaker	525	24,95	7,20	1,81	4,13	5,8
Moss	557	23,21	6,01	2,26	4,64	3,8
Halden	380	13,33	5,81	2,27	3,92	4,2
Ski	675	22,60	9,17	2,40	5,87	6,7
Hamar	827	32,30	18,82	3,50	9,05	7,0
Gjøvik	630	24,20	6,95	2,19	4,23	3,6
Lillehammer	805	29,25	9,00	2,75	5,55	5,8
Ringerike	490	17,14	9,59	2,59	3,61	4,3
Horten	775	29,88	11,17	3,74	7,11	7,1
Akershus	13 358	25,78	7,63	2,28	5,05	5,0
Norge	136 640	30,16	8,51	2,45	5,18	4,7

2007 Kommuner	Budsjett 2008 medier	Regnskap 2007 medier pr. innb.	Utlån 2007 bøker pr. barn	Utlån 2007 bøker pr. voksen	Utlån 2007 medier totalt pr. innbygger	Besøk 2007 pr. innbygger
Ullensaker	550	21,63	6,43	1,76	3,90	5,8
Moss	714	20,86	6,68	2,40	4,73	4,0
Halden	375	16,50	6,19	2,16	4,06	4,1
Ski	621	20,15	9,40	2,61	6,01	7,7
Hamar	827	32,29	15,87	3,70	8,82	7,7
Gjøvik	650	18,24	2,75	1,27	2,07	2,8
Lillehammer	665	32,31	9,89	2,87	5,94	5,8
Ringerike	Mangler	18,93	7,64	2,15	3,88	4,5
Horten	760	29,59	10,04	3,30	6,13	6,2
Akershus	13 313	27,34	7,26	2,26	4,82	5,1
Norge	130.000	30,94	8,33	2,49	5,12	4,7

I de oppgitte tallene ligger det lokale variasjoner mht faktisk telling av utlån (depot-utlån) og hva som er inkludert i et regnskap, for eksempel husleie og strømutfgifter.

I årlig statistikk for arkiv, bibliotek og museum publiseres kun tall for utlån. Andre aktiviteter ved biblioteket som opplevelser av underholdende og faglig karakter, veiledning for skoleklasser, bruk av internettmaskiner og bruk av aviser, hvilke alle er

en omfattende del av bibliotekdriften, publiseres ikke. Begge bibliotekene i Ullensaker har et variert og mangfoldig aktivitetstilbud og er populære møtesteder.

De tilsynelatende noe lave tall for Ullensaker bibliotek har sannsynligvis sammenheng med den meget raskt voksende befolkningsmengden og at det tar noe tid før bibliotekvaner etableres. Likeledes gir denne utfordringen seg direkte utslag i regnskapstall da budsjettene ikke reguleres i takt med befolkningsøkning. Forskjell i tall for utlån kan også skyldes ulik praksis i bibliotekene med hensyn til hvordan utlån telles.

4.2 Organisering

Politisk og administrativ organisering

Ullensaker bibliotek er en av fem avdelinger i enhet Kultur og er politisk organisert under Hovedutvalg for skole, barnehage og Kultur (HSBK). Kultur hører til fagområdet skole, barnehage og kultur (SBK) og ledes av kultursjef. Avdelingen bibliotek ledes av biblioteksjef. Kløfta bibliotek ledes av daglig leder som har fagansvar, men ikke personal- og økonomiansvar.

Bemanning og kompetanse

Biblioteket har 9,83 årsverk. Av disse har 7,33 fagutdanning som bibliotekar. Avdelingen har egne fagansvarlige for IKT-arbeid og for bibliotek tjenester til barn og unge. I tillegg har bibliotekene kompetanse innen pedagogikk, næringsvirksomhet, samt andre konsulentfunksjoner. Avdelingen har egne websider.

Aktivitet og innhold

I tråd med generell samfunnsutvikling og med nasjonale bestemmelser og føringer har biblioteksektoren opplevd en markant utvikling av tjenestetilbudet og nivået på tjenestene. Fra å være boklagre med bøker til utlån har bibliotekene fått en ny og utvidet rolle som samfunnsaktør med bibliotekansatte med høy, bred og aktuell kompetanse innen flere fagfelt.

Dette preger også Ullensaker bibliotek som i dag viktige funksjoner innen følgende fire områder med like stor vektning:

- Opplevelse – leseglede, inspirasjon, kulturuttrykk
- Kunnskap – tilegnelse, skolemestring
- Informasjon – ytringsfrihet, demokrati
- Møtested – virtuelt og fysisk, sosialt

Arkiv-, bibliotek- og museumsperspektivet

Inntil 2002 hørte biblioteksektoren i Norge under to ulike direktorat. Folkebibliotekene hørte til Statens bibliotektilsyn som var et direktorat under Kulturdepartementet. Fagbibliotekene hørte til Riksbibliotek tjenesten som var et direktorat under tidligere Kirke- og utdannings- og forskningsdepartementet. I 2002 ble begge direktoratene slått sammen til ett direktorat med betegnelsen Statens senter for arkiv-, bibliotek- og museumsutvikling, kalt ABM-utvikling etter britisk modell. ABM-utvikling er per dato det samordnende organet for all arkiv-, bibliotek- og museumsvirksomhet i Norge. I løpet av 2010 er det imidlertid i Kulturdepartementet besluttet å overføre bibliotekfunksjonen i ABM-utvikling til Nasjonalbiblioteket, og med det opphører ABM-utvikling som egen institusjon fra 01.01.2011.

4.3 Bibliotekplan 1998 – Biblioteket tar deg høyere

Planen ble utarbeidet da Ullensaker bibliotek var inne i en endringsprosess fra å være et tradisjonelt bibliotek til å bli et nytt bibliotek i et nytt kulturhus i en kommune med nye og store oppgaver. Elektronisk utvikling og biblioteket som kunnskapsarena og møteplass er viet mye oppmerksomhet i planen. I de ti årene som har gått siden den ble vedtatt, har alle målsettingene i planen blitt fulgt opp. Etter ti års drift gjør nye tanker og trender seg gjeldende innen biblioteksektoren - som er nødvendige å planfeste.

Kap 5 UTVIKLINGSTREKK OG HOVEDUTFORDRINGER

Ullensaker som vekstkommune opplever store endringer på kort tid. I løpet av ti år og som en konsekvens av etablering av Oslo Lufthavn Gardermoen innenfor kommunegrensene, har en tradisjonsrik jordbruks- og militærkommune blitt en moderne samfunnsaktør for hele regionen. Befolkningsvekst, utvikling av tettstedene, næringsetablering og god tilgang på arbeidsplasser skaper optimisme og en kommune i bevegelse. Innflyttingen gir en befolkning med stort mangfold og som stiller nye krav til tjenestetilbudet og nivået på tjenestene. Befolkningen har både rettigheter iht lover og forventninger om kommunale ytelser på høyt nivå. Dette inkluderer også bibliotekets tjenester som omfatter opplevelser, informasjon, kunnskap og en positiv møteplass med høy grad av tilgjengelighet.

Bibliotekmeldingens intensjon om biblioteket som:

- Kunnskapssted
- Møteplass
- Kulturarena

i en digital tid er samsvarende med behovet og retningen fremover i Ullensaker.

Likeså de 3 trendene for bibliotekene fremover som skisseres i Bibliotekreform 2014:

- Informasjon som kan digitaliseres blir digitalisert
- Betydningen av kunnskap og behovet for fornyelse av kunnskap øker
- Norge blir i økende grad et flerkulturelt samfunn

Ullensaker kommune innførte i 2006 balansert målstyring (BMS) som styringsverktøy. Det er en modell for hvordan man kan styre og måle resultater i egen virksomhet fra flere synsvinkler og balansere oppmerksomheten mellom 4 fokusområder; Samfunn, brukere, medarbeidere og økonomi. Ullensaker biblioteks hovedutfordringer blir i planen sett i relasjon til de fire valgte fokusområdene og med forslag til strategier, mål og konkrete tiltak for hvert fokusområde.

5.1 Samfunn

Samfunnsaktørrollen

Bibliotekets hovedutfordring er rollen som offensiv og moderne samfunnsaktør i vekstkommunen Ullensaker. Det innebærer å møte behovene fra en voksende, sammensatt befolkning, følge opp den digitale utviklingen, ha kapasitet, oppdatert kompetanse, fleksibilitet og tekniske løsninger til å iverksette nye typer tjenester,

utnytte muligheter og ideer som byr seg og være på offensiven for å igangsette og utløse synergieffekter av fruktbart samarbeid med andre.

Lykkes Ullensaker bibliotek i dette, vil biblioteket kunne være den kunnskapsformidler, møtested og arena for alle innbyggerne som den nye Bibliotekmeldingen legger opp til.

Bibliotekene representerer en av de siste skansene med gratis tjenestetilbud til befolkningen. Et sted å være, søke kunnskap, litteratur, opplevelser og alle typer informasjon er et unikt samfunnsgode som samtidig trykker demokratiet. Det jevner ut forskjellen mellom folk fordi alle har tilgang, uavhengig av alder, funksjonsevne, økonomisk evne, kulturell bakgrunn, m.m. I tillegg til dannelsesaspektet er bibliotekets helsebringende og forebyggende funksjon i forhold til god livskvalitet en svært viktig faktor i samfunnsbyggingen. Bibliotekene er viktige faktorer i den pågående sentrumsutviklingen på Kløfta og Jessheim.

Et moderne og profesjonelt bibliotektilbud åpner for nye samarbeidsformer. Naturlige samarbeidspartnere er barnehager, skoler, lag og foreninger, privat næringsliv, kulturskolen, kinoen, kulturhuset, m.fl. Opplevelse, stimulering og forebyggende arbeid er stikkord i den sammenheng.

Omfanget av tidsbegrensede, prosjektbaserte samarbeidsoppgaver på lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå er økende. Prosjektarbeid kan bety en kostnadsbesparing, ressursfordeling, etablering av nyttige nettverk og utvikling av egen kompetanse.

Ullensaker bibliotek har en ledende posisjon innen bibliotekvirksomhet i regionen og er også å regne med på nasjonalt plan. Ullensaker kommunes sentrale posisjon både geografisk og strategisk åpner for en videre utvikling av en ledende posisjon for biblioteket. Det er aktuelt å se på nye organiseringsformer, både av sentraliserende karakter og i form av samarbeidsløsninger. Også omkringliggende områder vil kunne ha nytte av dette, for eksempel mht. kostnadsfordeling, oppgavefordeling, tidsbruk og brukervennlighet.

5.2 Brukere

Den raske omskifteligheten i samfunnet, og særlig den elektroniske utviklingen, stiller stadig nye krav til tjenesteyting tilpasset brukernes behov. Å være en arena for opplevelse, tilgang til kunnskap og informasjon i tråd med ytringsfrihet og demokratiske rettigheter for alle aldersgrupper i vårt flerkulturelle samfunn, samt et sted å være sammen med andre eller alene, innebærer store oppgaver for Ullensaker kommune.

Vekst i målgrupper

Netto befolkningsvekst i Ullensaker kommune har i årene 2000 til 2010 vært ca 850 pr år. Prognosene fram til 2020 er årlig vekst på ca. 900 personer.

Regionsenterstatus og Gardermoeffekt har medført en stor tilflytting av unge mennesker som vil vedvare. D.v.s. at en stor del av kommunens befolkning er ung. Barn og unge familier utgjør en voksende brukergruppe i biblioteket. Etterspørselen dreier seg om medier til fritidsbruk, skolebruk og til utdanning/videreutdanning av unge voksne.

Ullensaker har også stor tiltrekningskraft på innvandrere fra mange land. Ca. 70 ulike nasjonaliteter er nå bosatt i kommunen. I tillegg kommer lånere fra hele Norge via Det sømløse bibliotek og Nasjonalt lånekort.

Åpningstid

Befolkningsvekst og økning i etterspørsel indikerer behov for utvidet åpningstid. Økning i stillingsressurs med 100% stilling vil utløse ca. 10 timer mer åpent pr. uke. Målet er åpent alle hverdager pluss lørdag i begge bibliotekene med en forutsigbar og tilnærmet lik åpningstid på mandag – torsdag og redusert åpningstid fredag og lørdag. For eksempel fra kl. 1000 – 2000 mandag – torsdag på Jessheim og kl. 1000 – 1600 på fredag og lørdag. På Kløfta åpent mandag – torsdag kl. 1100 – 1800 og kl. 1000 – 1600 på fredag og lørdag. Til sammen vil en slik utvidet åpningstid utløse behov for 30 ekstra timer, d.v.s.3 hele nye stillinger.

Stillingsberegningen er ikke absolutt, da det må tas høyde for bl.a. mer selvbetjening enn tilfellet er i dag, at Jessheim bibliotek har en annen og mer helhetlig funksjon enn Kløfta bibliotek som krever flere folk til stede, samt hvilket totaltilbud som skal finnes i biblioteket.

Det må også vurderes hvorvidt søndagsåpent bibliotek skal være en del av Ullensaker kommunens bibliotektilbud i framtida..

Tilgjengelighet for alle

Biblioteket skal være tilgjengelige fysisk og virtuelt for alle brukergrupper. Det skal ha universell utforming og nødvendig kompetanse mht. ulike faglige arbeidsoppgaver og til å imøtekomme nye forventninger fra alle. Særlig Jessheim bibliotek benyttes aktivt av lokale lag og foreninger til møtevirksomhet og av skoleelever i alle aldre til kollokvie og studier. Pågangen er stor fra skolene om tjenester av pedagogisk art og fra barnehagene om mer samarbeid, spesielt på området minoritetsspråklige barn. Ressurssterke eldre og voksne minoritetsspråklige er også hyppige brukere av bibliotekene.

Barn og unge

Bibliotektilbud til barn og unge er en svært viktig del av bibliotekets virksomhet. I Ullensaker utgjør andelen barn og unge under 17 år 25 % av den totale befolkningen noe som er litt høyere enn landsgjennomsnittet. (Statistisk sentralbyrå 2009)

Barn og unge er ingen ensartet målgruppe. Den spenner fra spedbarn med foreldre som låner regler og pekebøker til eldre ungdom som surfer på internett, jobber med prosjekt, leser ukeblad og låner litteratur. Tjenestetilbudet skal være variert og av god kvalitet både når det gjelder medier, lokaler, kompetanse hos ansatte og litteraturformidling.

Tjenesten som biblioteket i dag tilbyr barnehager og skoler bør utvides til å omfatte helsestasjoner og Forebyggende avdeling barn og unge. Deltakelse på planleggingsdager og foreldremøter er oppgaver som bør videreføres og styrkes.

Barn og spesielt ungdom er tidlig ute med å ta i bruk nye media og ny teknikk. For unge brukere er det avgjørende at biblioteket er oppdatert og har utstyr og kompetanse på disse områdene. Det er helt nødvendig at de unge tilegner seg et godt språk og god lesekompetanse. Undersøkelser har vist at variert tilbud av litteratur, høytlesing og lesing har svært positiv innvirkning på barns språkutvikling. Litteraturformidling vil fortsatt være en svært viktig oppgave for biblioteket.

I planperioden bør organisering av fast samarbeid mellom biblioteket og kommunens grunnskoler, barnehager, Voksenopplæringen for Øvre Romerike, kulturskolen, helsestasjonene og Bo- og aktivitetssentrene utredes. Det gjelder bl.a. felles stillingsressurs til skolebibliotek, barnehagebibliotek, kjøp av tjenester til databasearbeid, etablering av musikkdatabase, arbeid med skriveverksted, bokinnkjøp, leseprosjekt, m.m.

Voksne

Voksne er en stor brukergruppe i alle typer bibliotek. De representeres med alle alderskategorier, etnisk tilhørighet, ulike behov og med varierende fysisk og mental funksjonsevne.

De siste 10 – 15 årene har Ullensaker bibliotek, i likhet med andre folkebibliotek, merket en markant tilstrømming av voksne under utdanning – livslang læring. Etterspørselen etter studielitteratur er stor, og biblioteket fungerer i stor grad som fagbibliotek for studenter. Det er også stor etterspørsel etter faglitteratur ut fra ren personlig interesse. Det sømløse Norgesbiblioteket er under rask utvikling. Dette innebærer at alle fritt kan søke i de fleste bibliotekbaser i Norge og bestille ønsket materiale fra egen pc fra valgfritt bibliotek. Oppgavene er krevende for bibliotekene, ikke minst mht databaser, tilgjengelighet, logistikk og mediesamling.

Eldre utgjør også en økende brukergruppe. Mange eldre benytter biblioteket som sitt sosiale møtested for avislesing og for gode litteraturopplevelser. Bibliotekets helsebringende og forebyggende funksjon i forhold til god livskvalitet er av stor verdi. I dag er det ikke ressurser til å tilby hjemmebaserte bibliotektenester til eldre og funksjonshemmede eller til kommunens institusjoner. Dette behovet må utredes og evt. iverksettes i løpet av planperioden.

Språklige minoriteter

Andre nasjonaliteter er en voksende brukergruppe av biblioteket og omfatter folk i alle aldre. I Ullensaker kommune finnes det ca. 70 ulike nasjonaliteter med ulike roller og behov. Barn og unge trenger biblioteket som språklæringsarena og som kultur- og integreringsarena. Det samme gjelder for mange av de voksne. I tillegg er de voksne i ulike faser av sin livssyklus; Studenter, foreldre, enslige og eldre. Biblioteket er et kostnadsfritt lavterskeltilbud med god informasjonstilgang og har stor verdi for minoritetsspråklige.

5.3 Medarbeidere

Kompetanse

Samfunnet er i rask og aktiv endring. Det krever at de ansatte omstiller seg og tilegner seg ny kompetanse. Bibliotekets rolle som aktiv samfunnsaktør betyr bl.a. deltakelse på mange nye og tverrfaglige områder, hvilket krever en annen type kompetanse enn den tradisjonelle bibliotekarkompetansen. Det samme gjelder den digitale utviklingen og internasjonalt samarbeid.

Å sikre nødvendig kompetanse og tilstrekkelig personalressurs er en stor utfordring. En jevnlig gjennomgang av egne rutiner og effektiviseringstiltak er viktige tiltak mht. personal- og ressursutvikling, likeså en aktiv medarbeiderpolitikk i tråd med kommunens retningslinjer.

5.4 Økonomi

Videre utvikling av Ullensaker bibliotek i takt med befolkningsvekst og samfunnsutvikling innebærer økte utgifter. Fundamentale behov som flere stillinger og utvidet åpningstid, medier, elektronisk utstyr, kulturbaserte opplevelser, m.m. er noen av områdene som vil medføre større kostnader i årene framover.

Eksakte beløp er vanskelig å fastsette for en periode på ti år fram i tid. Elektronisk utvikling skjer raskt og nye kommunikasjonsformer med kostnader kan ikke forutses presist. For eksempel så er utlån av e-bøker i form av elektronisk filoverføring ennå ikke avklart i Norge.

Noen estimerte beløp:

Kostnadsområde	Tiltak	Total kostnad i perioden
○ Ny kompetanse	Kompetanseutvikling	0.25 mill
○ Personal	Utvidelse med 8.7 årsverk fra 9,8 årsverk til 18.5 i løpet av perioden. 1 årsverk beregnes til 0,5 mill. kr.	4.35 mill
	Utvidelse fra 9.8 til 12	1.1 mill
○ Medier	Større innkjøp av medier	0.7 mill
○ Elektroniske medieformer	Nye medieformer, f. eks. lesebrett, lyttestasjon, spill	0.2 mill
○ Elektronisk utvikling / system og drift	Alarmsystem	0.55 mill
	Nye moduler	0.2 mill
	Drift av moduler / serviceavtaler	0.1 mill
○ Datamaskiner	Utskifting publikumsPC`er	0.3 mill

Økt personalressurs

Ullensaker kommunes befolkning vokste med ca 30 % fra 2000 til 2010 og den forventes å vokse ytterligere med ca 24 % til 2020. Bibliotekets personalressurs var i 2000 på 11.5 årsverk. Hvis årsverk følger befolkningsveksten proporsjonalt og med utgangspunkt i ressurs i 2000, skulle antall stillinger ved biblioteket i 2010 vært 15. Ytterligere vekst på 24% frem mot år 2020 tilsvarer en personalressurs ved biblioteket på 18 stillinger. D.v.s. samme personalressurs som Hamar kommune har i dag. I 2010 har Ullensaker bibliotek 9.8 stillinger. Total kostnad i perioden for økning fra 9.8 til 18.5 stillinger beløper seg til ca 4.35 mill. kr. En minimumsøkning i personalressurs fra dagens 9.8 med 24% til 12 stillinger i 2020 vil koste 1.1 mill. kr.

Økt stillingsressurs vil kunne utløse utvidet åpningstid, mulighet for felles stillingsressurs for å yte tjenester til skoler, barnehager, voksenopplæring, bo- og aktivitetssentre, m.fl., samt skjøtte en evt. regional funksjon.

Medier

Mediebudsjettet har ikke økt i takt med befolkningsvekst og nye behov, hvilket gjenspeiles bl.a. i ventelister på utlån. Det er behov for å kompensere dette i perioden. Dette omfatter også nye elektroniske medier som i årene framover vil være en naturlig tilvekst til dagens papirformat.

Elektronisk utvikling

Biblioteket har et mangeartet og avansert elektronisk tjenestetilbud i rask utvikling. Digitalisering av medier og samlinger og tilgjengeliggjøring av disse til publikum kreves i stadig større grad. Likeledes er interaktivitet via nettbaserte løsninger i kontinuerlig utvikling og krever både kompetanse, kapasitet og utstyr. Elektronisk alarmsystem på mediene vil redusere tyveri og tapsomfanget.

Lokaler

Bemanningsøkning vil kreve flere kontorarbeidsplasser og nye tjenester kan utløse behov for å endre eksisterende organisering av bibliotekets lokaler.

Samarbeid

De til enhver tid berørte samarbeidende enheter spesifiserer tiltak som skal gjennomføres i sine handlingsplaner og budsjett- og økonomiplan. Status for gjennomføring av tiltakene angis i enhetenes årsrapporter.

Befolkningsvekst med flerkulturell sammensetning

Ullensakers vekst og økning i innbyggertall og flerkulturell sammensetning av befolkningen må påregne å medføre en ekstra stor økonomisk utfordring, også på bibliotekfeltet i form av større tilrettelegging for spesielle grupper.

Samarbeid og organisering

Ulike former for samarbeid på tvers av faggrenser, internt i kommunen, med andre kommuner, med 3. sektor og næringsliv kan gi god økonomisk gevinst til de forskjellige aktørene gjennom kostnadsdeling. Ofte kan det også søkes prosjektmidler fra kommune, fylkeskommune, stat, internasjonalt og fra privat næringsliv. Prosjektsamarbeid krever spisskompetanse.

I et økonomisk perspektiv vil nye organisasjonsformer også være en utfordring, men med mulighet for besparelse.

Miljø

Bevissthet rundt miljø, bevaring av dette og ressursbesparende tiltak vil i et bredt og langsiktig perspektiv være av økonomisk betydning. Å ta samfunnsansvar til beste for etterfølgende generasjoner og god livskvalitet bør forankres i fornuftig og nøktern bruk av ressurser.

Kap 6 **HANDLINGSPLAN 2010 – 2020**

Bibliotekplanens visjon

Kunnskaps-, kultur- og møteplassen,
tilgjengelig, attraktiv og utviklende!

Hovedmål

Ullensaker bibliotek skal:

1. Være en av demokratiets grunnpilarer og en offensiv og moderne samfunnsaktør
2. Bidra til kunnskapsutvikling, leselyst, opplevelse, identitet og tilhørighet
3. Være en inspirasjonskilde til egenaktivitet, egen utvikling og samhandling

Strategier

Ullensaker bibliotek skal:

1. Sikre informasjonstilgangen i yringsfrihetens og demokratiets ånd
2. Være tilgjengelig
3. Være en tydelig og naturlig medspiller i samfunns- livet, en driftig, aktiv og offensiv dynamo for region Øvre Romerike og for sentrumsutviklingen på Kløfta og Jessheim
4. Ha et internasjonalt perspektiv
5. Være opplevelsessenter, fysisk og virtuelt: utfoldelse, refleksjon, kunnskapstilegnelse og nettverksbygging
6. Videreutvikle sterkere samarbeidsformer mellom barnehagene, skolene og andre kunnskaps- og kulturaktører
7. Videreutvikle samarbeidsformer med andre bibliotek

og mellom ulike forvaltningsnivå

8. Bevare og dokumentere lokalsamfunnets historie og kultur
9. Bevare og dokumentere lokalsamfunnets historie og kultur

Mål og tiltak i Handlingsplan for perioden 2010 – 2020 tar utgangspunkt i visjon, hovedmål og strategier og ses i lys av kommunens fire fokusområder i styringsmodellen Balansert Målstyring.

6.1 utfordringer, mål og tiltak - samfunn

Vekstkommunen - En offensiv og moderne samfunnsaktør

Ullensakers raskt økende befolkning har mange lovhjemlede rettigheter som skal ivaretas av det offentlige. Dette har medført en økende etterspørsel etter rettighetsbaserte og nye bibliotektenester som følge av samfunnsutviklingen.

Kommuneplanen har lagt til grunn at befolkningen i Ullensaker vil øke fra ca. 28 000 i 2009 til ca. 37 700 i 2020, d.v.s. en tilvekst på ca. 9 700 innbyggere.

Det er viktig å sikre alle innbyggerne tilgang til et godt og moderne bibliotek. Det innebærer i årene fremover å satse bevisst på å utvide mediesamlingen, følge opp den elektroniske utviklingen, tilrettelegge for at biblioteket kan være en lavterskel læringsarena og møteplass for all slags folk.

Den fysiske møteplassen som bibliotekene representerer ser ut til å få stadig større betydning i lokalsamfunnet. På biblioteket kan man være så lenge man vil uten kjøpepress. Avis- og tidsskriftlesing, skolearbeid, studiegrupper, eksamenslesing, spill, eventyrstunder, lage julepynt, surfe med egne eller bibliotekets pc'er, stille meditering, være sammen med venner, stikke innom før man skal på kino eller en forestilling i kulturhuset – alt dette er aktiviteter som minner om en storstuefunksjon. I et mediestyrt og virtuelt samfunn opplever bibliotekene et tiltakende behov for det fysiske sosiale samværet med andre mennesker, eller bare det å føle at man ikke er helt alene.

I lys av dette vil det oppstå behov for endringer av de fysiske lokalene, for eksempel eksponeringsmøbler og møbler for nye medieformer, musikkavlyttingsstasjon, ungdoms-/aktivitetsavdeling og vitenskapsrom.

Ny organisering og samarbeid

Det er i planperioden interessant å se på muligheten for et større interkommunalt biblioteksamarbeid i regionen og et tettere samarbeid med grunnskolene. Dette for å vurdere effektivisering og bedre utnyttelse av bibliotekfaglig kompetanse.

- Interkommunalt samarbeid

Utrede muligheter for samarbeid mellom flere kommuner der Ullensaker bibliotek har regional funksjon for flere bibliotek. Det gir en samlet svært bred bibliotekfaglig kompetanse som alle bibliotekene kan dra nytte av, spesielt små bibliotek som mangler spisskompetanse.

- Tettere samarbeid med grunnskolene

Biblioteket innehar bibliotekfaglig kompetanse som mange av grunnskolene mangler. Et tettere og mer formalisert samarbeid vil gi skolene mulighet for å utnytte denne kompetansen.

Utfordringer Samfunn	Mål	Tiltak
Medier	Mediesamlingen skal være variert og moderne – noe for alle	<ul style="list-style-type: none"> • Bevilgningene til mediebudsjettet økes minimum i tråd med befolkningsveksten • Utarbeide strategi og plan for samlingsutvikling
Elektronisk utvikling	Biblioteket skal være førende i digital utvikling og tilby tjenester i tråd med den digitale utviklingen i samfunnet	<ul style="list-style-type: none"> • Nødvendig programvare og nye elektroniske medier • Videreutvikle selvbetjeningsfunksjoner
Læringsarena	Biblioteket skal være en læringsarena innen kunnskapsutvikling i kommunen og regionen	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetanseutvikling, medier og elektronisk utvikling • Arrangere møter og kurs av faglig art • Videreutvikle lokalhistorisk samling
Møteplass	Ullensaker bibliotek skal være en møteplass for opplevelser, med høy tilgjengelighet for alle	<ul style="list-style-type: none"> • Melde behov for vedlikehold og modernisering av lokaler for ulike formål • Utarbeide strategi og plan for bibliotekets aktiviteter • Markedsføre tilbudene aktivt og profesjonelt
Samarbeid	Antall samarbeidsprosjekt og partnere skal øke i forhold til 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Utrede nye samarbeidsmuligheter med privat, offentlig og 3. sektor • Etablere samarbeidsavtaler med interne og eksterne aktører
Organisering og samarbeid	Stordriftsfordeler skal utnyttes	<ul style="list-style-type: none"> • Utrede regionalt/ interkommunalt biblioteksarbeid • Utrede tettere samarbeid mellom bibliotek og skoler

6.2 Utfordringer, mål og tiltak - brukere

Vekstkommunen - Flere brukere

Tilpassing av tjenester til brukernes behov er en del av samfunnsutviklingen. Ullensakers økende befolkningsmengde representerer mange utfordringer i så måte. Unge familier flytter til kommunen - mange nye små barn, skolebarn, ungdommer og foreldre som alle har sine ønsker og forventninger.

Det blir viktig å sørge for at biblioteket kan møte kravene om å være en lavterskel møteplass for hele befolkningen - et sted for informasjon, kunnskap, læring og opplevelser. For å nå store grupper av innbyggerne er det nødvendig å øke samarbeidet med instanser som når mange mennesker, som barnehager, skoler, institusjoner, m.fl.

Det blir en utfordring å fylle forventningene fra brukere som er vel bevandret innen nye medieformer som e-bøker, lesebrett, online musikk- og filmlån, m.m. om moderne og fleksible elektroniske tjenester, interaktive bibliotek-tjenester og moderne lokaler.

Det antas at ordning med e-bøker og lesebrett vil komme for fullt også i Norge, men tidspunktet er usikkert. Det jobbes nasjonalt med å finne ordninger som håndterer opphavsretten. Spørsmålet om momsbelegg på e-bøker er heller ikke avgjort. Det er heller ikke bestemt hvem som skal betale avgiftene; kunden eller bibliotekene. Hvorvidt Ullensaker skal ligge i forkant av denne utviklingen vil avhenge av kostnadsnivået og hva det går på bekostning av. Blir det forholdsmessig dyrt å anskaffe e-bøker og det ikke stilles ekstra midler til rådighet, må det vurderes om Ullensaker bibliotek umiddelbart skal være ledende på dette feltet. Når de prinsipielle avgjørelsene er tatt må det gjøres en konsekvensutredning på iverksetting i Ullensaker.

Brukerne strømmer til biblioteket med sine behov. Samtidig er det mange som ikke benytter seg av tilbudet. Kanskje fordi en del ikke kjenner til mulighetene bibliotekene har å by på. Det er nødvendig med gode strategier og tiltak for å ta seg godt av eksisterende brukere og tiltrekke seg nye.

For å sikre at Ullensaker bibliotek utvikler seg i takt med samfunnsendringene og brukernes behov må det etableres et system for brukerdiallog, medvirkning og tilbakemelding på bibliotekets tjenester.

Utfordringer Brukere	Mål	Tiltak
Samlinger	Mediesamlingen skal være oppdatert ift litterær kvalitet og faglig vitenskapelig utvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle tilbud om aktuell litteratur til alle
Opplevelse	Biblioteket skal være en tydelig kulturarena med et bredt og spennende innhold	<ul style="list-style-type: none"> • Utvide og fornye arrangement og aktiviteter
Kunnskap Utdanning Livslang læring	Befolkningens lese- glede og leseforståelse skal øke gjennom aktiv og tilrettelagt litteraturformidling	<ul style="list-style-type: none"> • Utvide samarbeidet med skoler: Besøk til flere klassetrinn, samarbeid om leseopplæring • Utvide samarbeidet med barnehagene ved å tilby språkstimulering gjennom litteratur og leseaktiviteter • Etablere fast samarbeid med helsestasjon og

		<p>Voksenopplæring for Øvre Romerike om litteraturformidling/språkstimulering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utrede behov for bibliotek tjenester hos hjemmetjenesten og Bo- og aktivitetssentrene • Sørge for å ha oppdatert verktøy og kunnskap i fagbibliotekarbeid
Elektronisk utvikling	Biblioteket skal ta i bruk aktuelle digitale ressurser som er tilgjengelige til enhver tid	<ul style="list-style-type: none"> • Utrede ressursbehov til elektronisk utvikling og konsekvenser av e-bokordning • Utvide digitalt tilbud til barn, unge og voksne ved å kjøpe inn digitale medier i tråd med utredning (spill, e-bøker, lyttestasjon. pc)
Lokaler	Biblioteklokalene skal være innbydende, trygge og tilpasset alle brukere og tjenestefunksjoner	<ul style="list-style-type: none"> • Utrede nye brukerbehov og muligheter • Videreutvikle lokalene som opplevelses- og infosentre
Tilgjengelighet	Biblioteket skal være lett tilgjengelig fysisk og virtuelt	<ul style="list-style-type: none"> • Utvide åpningstiden i tråd med brukernes behov • Ha gode elektroniske verktøy og oppdatert nettside
Nye brukergrupper	Øke antall brukere	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle strategi, plan og tiltak for å nå nye brukere
Brukermedvirkning	Ullensaker bibliotek skal videreutvikles i tråd med brukernes behov	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere eget system for brukerdiallog, medvirkning og tilbakemelding

6.3 utfordringer, mål og tiltak - medarbeidere

Vekstkommunen - Kompetanse og personalressurs

Det blir essensielt å utvide bibliotekets kompetanseområde, spesielt innen IKT, prosjektarbeid og nye samarbeidsformer for å kunne møte og håndtere veksten, nye krav, behov og utviklingstrekk på en profesjonell måte. Dette er avgjørende for at tjenesteytingen skal oppleves som god for brukeren.

Utfordringer Medarbeidere	Mål	Tiltak
Kompetanse	Bibliotekets	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge og styrke

	<p>kompetanse skal til enhver tid være oppdatert</p> <p>Bibliotekets kundebehandling skal være profesjonell. D.v.s. tilgjengelig, serviceorientert og oppdatert i aktuell samfunnsdebatt</p>	<p>dagens og fremtidig kompetansebehov innen IKT, prosjektarbeid, internasjonalt arbeid, nye samarbeidsformer og regional tenking</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle kompetanse i tråd med brukernes behov og samfunnsendringer
Personalressurs	Bibliotekets samlede kompetanse skal utvides og kompletteres	<ul style="list-style-type: none"> • Utrede behov for personalressurs i lys av befolkningsvekst, befolkningssammensetning, nye oppgaver, kompetansebehov og utvidet åpningstid
Arbeidsmoral, trivsel og motivasjon	Arbeidsmiljøet skal preges av høy arbeidsmoral, trivsel og trygghet	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre arbeidsmiljøundersøkelser og kommunens arbeidsgiverpolitikk

6.4 utfordringer, mål og tiltak - økonomi

Vekstkommunen - Styrke bibliotekets økonomi

Kommunal økonomi har møtt store utfordringer de siste 10 – 15 årene. Det føres en statlig politikk med sterkt fokus på individuelle rettigheter som reguleres gjennom stadig nye lovpålegg. Dette medfører mange og nye arbeidsoppgaver for kommunene. Samtidig er de statlige overføringene til kommunene ganske stabile. Ullensaker kommunes store befolkningsøkning har medført at ressursene må fordeles på flere hoder.

Ullensaker bibliotek har ikke vært kompensert for befolkningsveksten gjennom økt budsjett. Dette vil bli nødvendig i årene fremover dersom biblioteket skal takle utfordringen med å være lavterskel møteplass for alle lag av befolkningen, slik Bibliotekmeldingen legger opp til.

Utfordringer	Mål	Tiltak
Økonomi		
Økonomisk vekst	Bevilgninger til bibliotekutvikling, digital utvikling, nye stillinger og utvidet åpningstid må økes, minimum i tråd med befolknings-	<ul style="list-style-type: none"> • Synliggjøre bibliotekets behov i budsjettplanlegging

	veksten	
Økonomistyring	Biblioteket skal ha god økonomistyring	<ul style="list-style-type: none"> • Gode elektroniske verktøy og rutiner • Inngå gode avtaler for innkjøp av medier og utstyr
Kostnader	Biblioteket skal driftes kostnadseffektivt gjennom effektivisering av tjenester, kostnadsdeling med andre og utnytte eksterne tilskuddsordninger	<ul style="list-style-type: none"> • Effektivisere, samordne og tilpasse arbeid og rutiner for å gi plass til nye oppgaver • Samarbeide med andre aktører • Gjennomføre prosjekter og søke på eksterne tilskuddsordninger
Holdninger	Biblioteket skal kjenne-tegnes ved en bevisst holdning til bærekraft og miljøbevarende tiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Opparbeide en bevisst holdning hos de ansatte til ressursbruk og energi-økonomisering

6.5 Oppsummering mål og tiltak 2010 – 2020

Ullensaker bibliotek skal videreutvikles i takt med befolkningsvekst, samfunns-utvikling, elektronisk utvikling og brukernes behov den kommende 10-årsperioden. Det betyr styrking av mediasamling og aktiviteter, økning av bemanning, tilførsel av ny og aktuell kompetanse, tilførsel av ny elektronikk, utvidelse av åpningstid og nye samarbeidsrelasjoner.

Graden av videreutvikling vil avhenge av på hvilket nivå befolkningsveksten og den nye tid blir økonomisk kompensert. Den økonomiske utfordringen må ses i lys av et konstant fokus på effektiv og lønnsom drift. Hvilke oppgaver og ansvar biblioteket skal påta seg må til enhver tid vurderes og en smart og effektiv arbeidsmåte etterstrebes. Med alle nye behov vil det være umulig å opprettholde også alle dagens tjenester i eksisterende form. Noe må vike for å gi plass til nytt. Dette vil stille store krav til bibliotekets omstillings- og tilpassingsevne, både med hensyn til personalressurs og utstyr.

Begrenset økning i ressursene

Dersom det blir kun begrenset kompensasjon for befolkningsveksten i planperioden vil bibliotek-tjenestene kunne videreutvikles på følgende områder:

- Forenkling, effektivisering, tidsbesparende elektronikk og bortfall av tjenester og arbeidsoppgaver vil til en viss grad kunne gi plass for nye oppgaver.
- Utvidede tjenester til samarbeidende instanser som skoler, barnehager, Bo- og aktivitetssentre kan gis dersom den samarbeidende part selv stiller med ekstra nødvendige ressurser.
- Tilfeldige prosjekter der det kan søkes om eksterne midler vil kunne i verksettes så sant personalressursen tillater det.

- Regionalt samarbeid kan utvides dersom de mindre bibliotekene ønsker å kjøpe og betale for spisskompetansetjenester hos Ullensaker bibliotek.

Men med en stadig voksende, sammensatt befolkning å betjene og uten noen form for kompensasjon for veksten, er faren stor for at Ullensaker bibliotek blir hengende etter, og at det blir vanskelig å opprettholde biblioteket som lavterskel møteplass for informasjon, kunnskap og opplevelser for alle.

Økning i ressursene

Dersom befolkningsveksten kan kompenseres helt eller delvis slik skissert nedenfor, vil biblioteket kunne utvide sine tjenester. Biblioteket vil fremstå som moderne og tilpasset sin tid og brukernes behov.

Kjennetegn vil være:

- Ny og aktuell kompetanse i tråd med samfunnsutvikling og brukernes behov
- Utvidet åpningstid ved begge bibliotekene
- Moderne elektronisk utstyr
- Utvidet tjenesteområde gjennom økt samarbeid med skoler, barnehager, Bo- og aktivitetssentre, m.fl.
- Biblioteket som en driftig, aktiv og offensiv dynamo for region Øvre Romerike og for sentrumsutviklingen på Kløfta og Jessheim.

Kostnadsområde	Tiltak	Total kostnad i perioden
○ Ny kompetanse	Kompetanseutvikling	0.25 mill
○ Personal	Full kompensasjon av personaressurs med utvidelse med 8.7 årsverk fra 9,8 årsverk til 18.5 i løpet av perioden. 1 årsverk beregnes til 0,5 mill. kr.	4.35 mill
	Utvidelse fra 9.8 årsverk til 12	1.1 mill
○ Medier	Større innkjøp av medier	1.0 mill
○ Elektroniske medieformer	Nye medieformer, f. eks. lesebrett, lyttestasjon, spill	0.3 mill
○ Elektronisk utvikling / system og drift	Alarmsystem	0.55 mill
	Nye moduler	0.2 mill
	Drift av moduler / serviceavtaler	0.2 mill
○ Datamaskiner	Utskifting publikumsPC`er	0.3 mill

De viktigste tiltakene

Planens visjon om biblioteket som en tilgjengelig, attraktiv og utviklende kunnskaps-, kultur- og møteplass for alle krever en rekke tiltak. Noen kan gjøres innenfor dagens ressurser, andre betinges av rammeøkning.

Tiltak som krever ekstra ressurser

I tråd med befolkningsvekst

- Styrke den totale mediesamling
- Øke bemanning, både i antall og kompetanse
- Utvide åpningstiden

I tråd med samfunnsutvikling og brukernes behov:

- Følge opp den digitale utviklingen
- Vedlikeholde og modernisere lokalene for ulike formål som opplevelses- og infosentre
- Utvide samarbeidet med skoler med besøk til flere klassetrinn, samarbeid om leseopplæring, m.m.
- Utvide samarbeidet med barnehagene med språkstimulering gjennom litteratur og leseaktiviteter
- Etablere fast samarbeid med helsestasjon, Voksenopplæring for Øvre Romerike og Bo- og Aktivitetssentrene om litteraturformidling og språkstimulering

Tiltak som ikke krever ekstra ressurser

Utrede følgende:

- Behov for ny kompetanse innen IKT, prosjektarbeid, internasjonalt arbeid, nye samarbeidsformer og regional tenking
- Behov for ressurser til elektronisk utvikling
- Strategi og plan for samlingsutvikling og aktivitet
- Nye samarbeidsmuligheter med privat, offentlig og 3. sektor
- Tettere samarbeid mellom bibliotek, skoler, barnehager og Bo- og aktivitetssentre
- Regionalt/interkommunalt biblioteksamarbeid
- Strategi, plan og tiltak for å nå nye brukere

I tillegg:

- Effektivisere, samordne og tilpasse arbeid og rutiner for å gi plass til nye oppgaver
- Utarbeide system for brukerdiallog, medvirkning og tilbakemelding

Fremdrift 2011 - 2014

Videreutviklingen av Ullensaker bibliotek bør starte fra 2011 med styrking av mediasamlingen og gjennomføring av utredninger.

År	Tiltak	Kostnad
2011	Årlig styrking av mediebudsjettet v/rammeøkning	100 000
	Utredninger behov for ressurser	
2012	1 ny stilling – øke åpningstiden	500 000
	Elektronisk utvikling	100 000
	Modernisere lokalene	100 000
	Utredninger samarbeid	
2013	1 ny stilling – utvide samarbeidet med skoler, barnehager, VOFF, Bo- og aktivitetssentrene	500 000
2014	1 ny stilling – nye oppgaver	500 000

Alle tiltak innarbeides i årlig Virksomhetsplan.

Kap 7 VEDLEGG

1. Høringsuttalelse fra Fylkesbiblioteket i Akershus
2. Høringsuttalelse fra Hovin skole, Samarbeidsutvalget
3. Høringsuttalelse fra Voksenopplæringen Øvre Romerike
4. Møteprotokoll: Barn og unges Herredsstyre 20.10.2009
5. Oversikt over bibliotek-/mediesituasjonen ved kommunens grunnskoler
6. Tall og fakta: Vedlegg til kommuneplan for Ullensaker 2008 – 2020

Vedleggene ligger i eget hefte.